

Overzicht activiteiten 2019

Dierexperimentencommissie Universiteit Maastricht

Adres:

Universiteitssingel 50

Postvak 48

6200 MD Maastricht

Internet: <https://www.maastrichtuniversity.nl/nl/about-um/faculties/health-medicine-and-life-sciences/facilities/dier-experimenten-commissie>

Introductie

Voor het uitvoeren van dierproeven is een vergunning noodzakelijk van de Centrale Commissie Dierproeven (CCD). Het is wettelijk vereist dat de verantwoordelijke onderzoeker (VO) deze aanvraag op voorhand afstemt met de Instantie voor Dierenwelzijn (IvD). Hierbij wordt met name gekeken naar de technische aspecten en naleving van de 3V's (Vervanging, Vermindering, Verfijning). Indien deze stap doorlopen is wordt de aanvraag, namens de vergunninghouder (UM) ingediend bij de CCD. De CCD zal een dierexperimentencommissie (DEC) om advies vragen, waarbij de aanvraag doorgaans naar de door de aanvrager aangegeven DEC gestuurd wordt. Voor UM onderzoekers is dit de DEC-UM. De DEC-UM zal met name naar de wetenschappelijke, 3V's en ethische aspecten binnen de aanvraag kijken en op basis hiervan een advies opstellen t.a.v. de aanvraag, welke binnen een behandeltijd van 20 werkdagen dient te gebeuren. Om dit uit te kunnen voeren heeft de DEC-UM een hierop toegespitste expertise (zie Tabel 1). Indien nodig stelt de DEC-UM vragen ter verduidelijking aan de verantwoordelijke onderzoeker en nodigt deze in sommige gevallen uit in de plenaire DEC-UM vergadering. Na het ontvangen van het DEC-advies neemt de CCD een besluit en zal eventueel een vergunning afgeven aan de vergunninghouder. Hierna volgt er nog een afstemronde met de IvD voor het afspreken van meer details in het kader van de uit te voeren dierexperimenten: elk uit te voeren experiment wordt vooraf met de IvD besproken en vastgelegd in een werkprotocol.

Onderstaand wordt de samenstelling van de DEC-UM weergegeven met desbetreffende expertises van de DEC-UM leden, net als een overzicht van de activiteiten uitgevoerd in 2019.

De DEC-UM

Samenstelling

Gedurende het lopende jaar 2019 zijn er drie DEC leden afgetreden, welke allen zijn opgevolgd door een nieuw DEC lid. Eind oktober is ook de vicevoorzitter afgetreden en deze functie werd per 1 november opgenomen door een DEC-UM lid met een arbeidsrelatie UM. Conform samenstellingseisen vastgesteld in de wet op de dierproeven (WoD) was de DEC op 1 januari 2020 samengesteld zoals weergegeven in tabel 1.

Tabel 1. Samenstelling DEC-UM op 1 januari 2020

Leden	Wetenschapsgebied	Expertise	Betrokkenheid dierproeven	Arbeidsrelatie Vergunningshouder
Lid 1 (voorzitter)	Diergeneeskunde	PG;WA;OD;PB;HV	NB-NL	GA
Lid 2	Cardiologie	WA;OD	B	A
Lid 3 (vicevoorzitter)	Oncologie	WA;OD;PB	B	A
Lid 4	Neurologie	OD;WA;HV	B	A
Lid 5	Pulmonologie	WA;OD	NB	GA
Lid 6	Ethiek	E;WA;OD;HV	NB	GA
Lid 7	Biomaterialen	WA;OD;HV	B	GA
Lid 8	Farmacologie/Toxicologie	WA;OD;HV	NB	GA
Adviseur		Voorzitter IvD	B	A
Ambtelijk Secretaris			NB	A

Afkortingen: WA = de wetenschapsgebieden en wetenschappelijke toepassingen waarvoor de dieren zullen worden gebruikt, met inbegrip van vervanging, vermindering en verfijning op de betrokken gebieden; OD = het ontwerp van proeven, in voorkomend geval met inbegrip van de statistische aspecten; PG = de proefdiergeneeskundige praktijk dan wel de diergeneeskundige praktijk met betrekking tot wilde dieren; HV = het houden en verzorgen van dieren van de soorten die zullen worden gebruikt; E = ethiek; PB = proefdieren en hun bescherming; NB = niet betrokken bij dierproeven; NB-NL = niet betrokken bij dierproeven in Nederland; B = betrokken bij dierproeven; GA = geen arbeidsrelatie met vergunningshouder; A = arbeidsrelatie met vergunningshouder

Vergunninghouders

De DEC-UM behandelde CCD aanvragen voor de UM (UM, FHML). In 2019 heeft de DEC-UM 1 aanvraag voor een externe vergunninghouder behandeld.

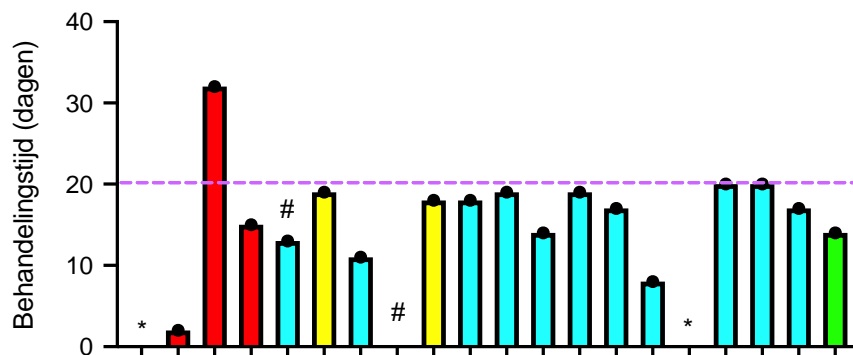
Activiteiten DEC-UM

Vergaderingen

In de reguliere (maandelijke) DEC-UM vergaderingen, waarvan er elf hebben plaatsgevonden in 2019, zijn CCD-verzoeken aan de DEC-UM voor het uitbrengen van een advies ten behoeve van nieuwe en gewijzigde aanvragen plenair besproken. Op basis van deze vergaderingen heeft de DEC-UM adviezen aan de CCD voorbereid. Voor drie aanvragen in 2019 zijn de aanvragers uitgenodigd door de DEC-UM om nadere uitleg te vragen of wanneer de DEC-UM tot een voorgenomen (negatief) advies kwam.

CCD-verzoeken aan de DEC-UM

In 2019 zijn 20 CCD-verzoeken afgehandeld door de DEC-UM, waarvan 4 wijzigingsaanvragen, 13 nieuwe aanvragen, 2 opnieuw ingediende aanvragen en 1 externe nieuwe aanvraag (zie Figuur 1). Twee (wijzigings)aanvragen (10%) werden ingetrokken door de betrokken verantwoordelijke onderzoeker. De DEC-UM heeft voor 18 aanvragen (90%) een advies uitgebracht aan de CCD. Twee aanvragen (10%) werden door de DEC-UM 'ontoetsbaar/niet beoordeelbaar' geacht en zijn geretourneerd naar de CCD. De CCD heeft daarop de aanvrager op de hoogte gesteld van de DEC-UM kritiek en de aanvrager in de gelegenheid gesteld om een gereviseerde versie in te sturen. Bij veertien aanvragen (77,8%) heeft de DEC-UM een positief advies gegeven, bij drie aanvragen (16,6%) een positief advies met voorwaarden, terwijl bij één aanvraag (5,6%) een meerderheidsstandpunt werd ingenomen.

Figuur 1. Doorlooptijd bij DEC-UM voor afgehandelde CCD-verzoeken in 2019.

De paarse stippellijn geeft de maximale doorlooptijd van 20 werkdagen voor behandeling van CCD aanvragen aan. * = aanvraag ingetrokken door verantwoordelijke onderzoeker, # = ontoetsbare/niet-beoordeelbare aanvraag. Rood = wijziging, blauw = nieuwe aanvraag, geel = heringediende aanvraag, groen = externe nieuwe aanvraag.

De doorlooptijden voor benodigde werkdagen voor het opstellen van een advies zijn weergegeven in Figuur 1. Het gemiddelde aantal werkdagen lag op 16. Dit is ruim onder de door de CCD opgelegde maximale doorlooptijd van 20 werkdagen (paarse lijn). Bij één aanvraag is er een overschrijding geweest van de maximale doorlooptijd wegens complexiteit van de aanvraag, indiening tijdens zomervakantie, weinig voortvarendheid als zorgvuldigheid in het beantwoorden van de vragen en verandering van personeelsformatie. Dit werd gecommuniceerd aan de CCD, zonder gebruik te maken van de wettelijke mogelijkheid (EU 2010/63 Art.41-2) om uitstel aan te vragen.

Landelijk overleg

De Nederlandse Vereniging van Dierexperimentencommissies (NVDEC) vertegenwoordigt de 16 DEC's in diverse overleggen ondermeer met de CCD. De DEC-UM heeft geparticipeerd in door de NVDEC georganiseerde DEC voorzitters-/secretarissen overleggen op 8 januari 2019 en 5 november 2019, net als in door de CCD georganiseerde CCD-DEC voorzitters-/secretarissen bijeenkomsten op 23 april 2019 en 5 november 2019. Het door NVDEC georganiseerde overleg was steeds voorafgaand aan het door de CCD georganiseerde overleg. Op 12 juli 2019 heeft de CCD een workshop georganiseerd m.b.t. aanvragen t.b.v veehouderij. Aan deze workshop hebben voorzitter en ethicus van de DEC-UM deelgenomen.

Educatie

Bij de cursus proefdierkunde, voor een uitwisseling van Amerikaanse en Chinese studenten georganiseerd door het Center for European Studies, en op de workshop Personalized in silico Cardiology (PIC), georganiseerd in respectievelijk maart, juli, oktober en november 2019, werd de nieuwe wet op de dierproeven, de aanvraagprocedure en de rol van de DEC hierin, en meer algemeen de ethiek rondom dierproeven door lid 6 uitgelegd.